הביטוח הלאומי
אגף קרנות

15/11/2026

הקמת מערך קליני לבני נוער וצעירים המתמודדים עם טראומה, שימוש בחומרים והתנהגויות ממכרות

הודעה על כוונה ליציאה לפרויקט משותף

BTL
BTL

הביטוח הלאומי
אגף קרנות

רקע

קרנות הביטוח הלאומי מסייעות בפיתוח תשתיות ושירותים לרווחת אוכלוסיות ייחודיות ולמען קידום שוויון הזדמנויות בחברה.

הקרן למפעלים מיוחדים מסייעת בפיתוח של תכניות ומיזמים חברתיים עבור אוכלוסיות במצבי סיכון ובכללן ילדים בני נוער ומשפחות, אנשים עם מוגבלות, נשים, מתמודדי נפש, אוכלוסיות ייחודיות, קשישים ועוד. פעילותה של הקרן מכוונת לפיתוח מענים להתמודדות עם אלימות, התמכרויות, עוני, זנות, פגיעות מיניות, מניעת נשירה, אבטלה ועוד.

רבים מהמיזמים החדשניים אותם הובילה הקרן, הפכו לשירותים חברתיים מחוללי שינוי. עשייתה של הקרן, תורמת למימוש ייעודו של המוסד לביטוח לאומי, ומקדמת מוביליות חברתית, הפחתת התלות בקצבאות ושילוב מיטבי בחברה.

בכוונתה של הקרן למפעלים מיוחדים, להתקשר עם **המרכז הישראלי להתמכרויות ובריאות הנפש (ICA)** לפיתוח תכנית להקמת מערך קליני לבני נוער וצעירים המתמודדים עם טראומה ושימוש בחומרים והתנהגויות ממכרות בירושלים.

כללי

על רקע אירועי השנים האחרונות, מדינת ישראל מתמודדת עם משבר גדול ממדים בתחום בריאות הנפש וההתמכרויות בקרב בני נוער וצעירים. בני נוער (14-18) וצעירים (18-30) חשופים כיום לרמות גבוהות של טראומה, חרדה, דיכאון ושימוש בחומרים ובהתנהגויות ממכרות, לצד מחסור משמעותי במענים טיפוליים מותאמים ונגישים. השילוב בין טראומה להתמכרויות (תחלואה כפולה) מהווה כיום אתגר מערכתי מרכזי.

תופעת השימוש בחומרים ובהתנהגויות ממכרות, אשר נעשית בצמידות למצב של טראומה, לא רק שמובילה לנזקים אישיים חמורים, אלא גם מקשה מאוד על תהליך ההחלמה מהטראומה עצמה ומפחיתה את יעילותם של טיפולים רבים. כל זאת קורה, במקביל למחסור החמור במענה טיפולי ממוסד ואפקטיבי עבור אותם בני נוער וצעירים המתמודדים עם השפעות השימוש.

תיאור הפרויקט ומטרותיו

בשנת 2025 הוקם על ידי המרכז הישראלי להתמכרויות ובריאות הנפש, מרכז ICAMH – המרכז הישראלי להתמכרויות ובריאות הנפש, בעיר ירושלים. המרכז מהווה מענה לאומי חדשני לפערים הקיימים בתחום הטיפול, המחקר, ההכשרה והמניעה ופועל כמרכז קליני-אקדמי ייחודי בשיתוף פעולה עם האוניברסיטה העברית והמרכז הרפואי הדסה.

לצד מרפאת המבוגרים, הפועלת כיום במרכז, **יוקם מערך קליני-אקדמי עבור בני נוער וצעירים המתמודדים עם מצוקה נפשית, טראומה, שימוש בחומרים והתנהגויות ממכרות. במסגרת הפרויקט יוקמו שתי יחידות טיפול - מרפאת נוער ומרפאת צעירים**, אשר יפעלו בשפה טיפולית משותפת ובגישה אינטגרטיבית, תוך התאמה לצרכים ההתפתחותיים, הרגשיים והחברתיים הייחודיים לכל קבוצת גיל. הקמת המרפאה תאפשר מתן מענה מקיף לבני הנוער והצעירים וכן לבני משפחותיהם תחת קורת גג אחת - החל ממניעת התדרדרות ברצף השימוש והתערבות מוקדמת, דרך טיפול ושיקום ועד ליצירת תשתית מקצועית ארוכת טווח בתחום בריאות הנפש וההתמכרויות בישראל.

לצד הטיפול באוכלוסייה, יבוצעו במרכז מחקרי עומק בתחום והכשרת אנשי מקצוע.

השותפים

1. קרנות הביטוח הלאומי יהיו אמונות על פיתוח אסטרטגיית העבודה ובניית מודל התכנית המוצעת, כולל קביעת תהליכי העבודה, מדדי הצלחה, מעקב ובקרה.
2. המרכז הישראלי להתמכרויות ובריאות הנפש יהיה אמון על הפעלת הפרויקט שיכלול את כלל המענים המוצעים לרבות העסקת כוח אדם, איתור וגיוס אוכלוסיית היעד וביצוע הערכה ומדידה שוטפת.

תנאי סף

1. מוסד ללא כוונת רווח בעל אישור ניהול תקין בתוקף ובעל היקף פעילות תקציבי של לפחות 40,000,000 ₪ בשנת 2025.
2. ארגון בעל ניסיון של 3 שנים לפחות בטיפול קליני ובעל מודל טיפולי מיושם בנושא התמכרויות וטראומה לבני נוער ולצעירים, במסגרות טיפוליות המאושרות על ידי משרד הבריאות, בהיקף של 300 מטופלים בשנה.
3. ארגון בעל מרכז הכשרות של כמינימום 5,000 משתלמים בשנה בנושא שימוש בחומרים והתנהגויות ממכרות.
4. ארגון בעל אישור מההסתדרות הרפואית למתן השתלמויות בפסיכיאטריה של ההתמכרויות.
5. ארגון בעל ניסיון בביצוע מחקרים וכן בניתוח תוצאות המחקרים ופרסומם בספרות אקדמית.
6. צוות המטפלים במרפאות יהיו מומחים בתחום בריאות הנפש ושימוש בחומרים והתנהגויות ממכרות ובעלי הכשרה פורמלית מינימלית של תואר שני ו/או עובדים סוציאליים קליניים ו/או פסיכיאטרים ו/או פסיכולוגים ו/או קרימינולוגים קליניים ו/או מטפלים משפחתיים מוסמכים.

מימון

סך התקציב הכולל לפרויקט הינו עד 12 מיליון ש"ח עבור שלוש שנות פעילות (36 חודשים), ומתחלק באופן שווה בין קרן מפעלים מיוחדים ובין המרכז הישראלי להתמכרויות ובריאות הנפש (ICA).

גופים הסבורים כי הם עומדים בתנאי הסף ומעוניינים שבקשתם להפעלת הפרויקט שבנדון תבחן, מוזמנים להגיש בקשה לפורטל קרנות הביטוח הלאומי בצירוף כלל המסמכים הנדרשים עד לתאריך 30.11.26 בשעה 13:00 לתיבת המייל: simach@nioi.gov.il

העתק **חובה** לכתובת המייל: fundss@nioi.gov.il